

✓ Αγγελική Αντωνίου: «Με το πέρασμα του χρόνου παίρνω ρίσκα. Είναι μια αποδόμηση φόβου αυτό» // Συνέντευξη στον Γιώργο Δουατζή

(Νοέμβριος 2006)

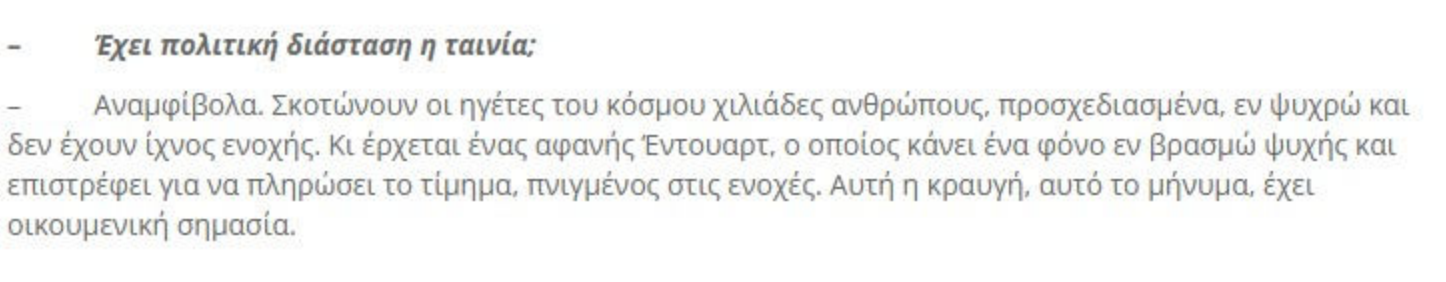
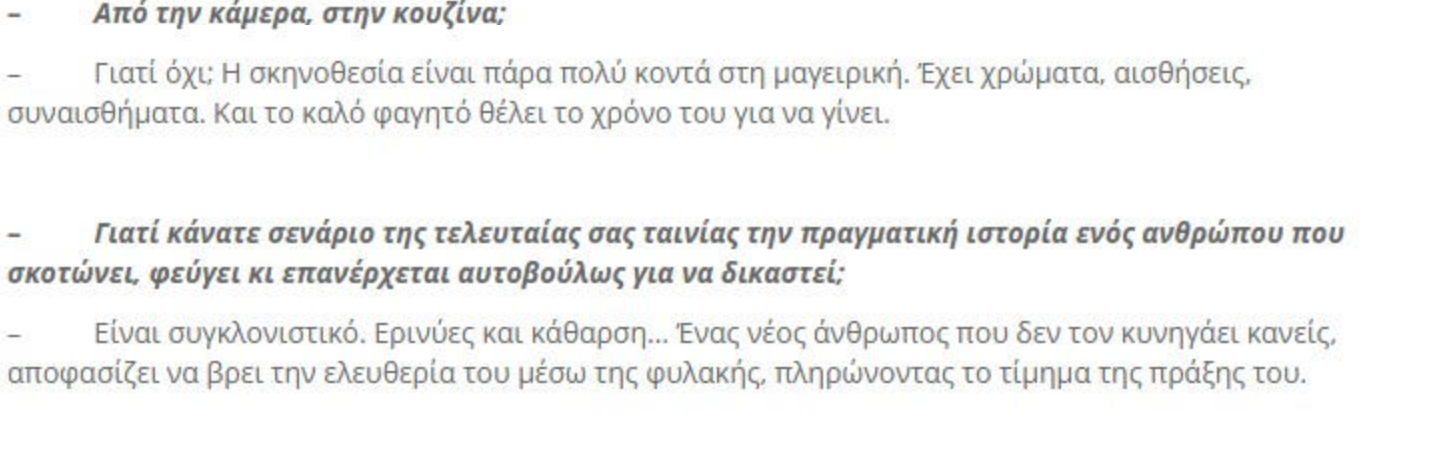
Η σειρά παλαιότερων συνεντεύξεων του Γιώργου Δουατζή με ανθρώπους των Γραμμάτων και των Τεχνών, τις οποίες δημοσιεύει το Fractal, έχουν στόχο την καταγραφή της ζωής και των απόψεων προσωπικτήτων που σημάδεψαν με το έργο τους το σύγχρονο πολιτιστικό γίνεσθαι. Η επαναδημοσίευσή τους σε ηλεκτρονική μορφή κάνει ευκολότερη την πρόσβαση σε ένα ενδιαφέρον υλικό με διαχρονική αξία.

«**Αλήθεια, είναι αυτό που λέει η ψυχή μου. Αν διαφωνεί κάποιος, ας διεκδικήσει τη δική του αλήθεια. Όλοι έχουμε δικαίωμα στην έντιμη διεκδίκηση». Η αλήθεια της Αγγελικής Αντωνίου. Εντωμένη με νεανική φρεσκάδα, με... διεκδικητική αποφασιστικότητα. Έτσι που αναρωτιέσαι, πώς ένας άνθρωπος με τρυφεράδα στα όρια της παιδικότητας, μπορεί να σκηνοθετεί ταινίες, που πίσω τους κινούνται τα στιβαρά χέρια ενός άτεγκτου επαγγελματία.**

Η «έντιμη διεκδίκηση» της Αγγελικής Αντωνίου της χάρισε στο 47ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης το 2006, εννέα Κρατικά Βραβεία Ποιότητας: 1ο Βραβείο Ταινίας Μυθολογίας Μεγάλου Μήκους, Βραβείο Σκηνοθεσίας, Βραβείο Σεναρίου, Βραβείο Σκηνογραφίας, Βραβείο Μουσικής, Βραβείο Ήχου, Βραβείο Μοντάζ, Βραβείο Ενδυματολογίας και Βραβείο Μακιγιάζ.

Η γυναίκα αυτή που αφιέρωσε τη ζωή της στον κινηματογράφο, δεν διστάζει να πει: «Θα σταματήσω αμέσως τη σκηνοθεσία, αν καταλάβω ότι δεν έχω να διηγηθώ κάτι σημαντικό. Έχω πάθος και με το μαγειρέμα. Μπορεί κάποτε να ανοίξω μια ταβέρνα και να μαγειρεύω για τους φίλους μου».

– **Από την κάμερα, στην κουζίνα:**

– Γιατί όχι; Η σκηνοθεσία είναι πάρα πολύ κοντά στη μαγειρική. Έχει χρώματα, αισθήσεις, συναισθήματα. Και το καλό φαγητό θέλει το χρόνο του για να γίνει.

– **Γιατί κάνετε σενάριο της τελευταίας σας ταινίας την πραγματική ιστορία ενός ανθρώπου που σκοτώνει, φεύγει κι επανέρχεται αυτοβούλως για να δικαστεί;**

– Είναι συγκλονιστικό. Ερινύες και κάθαρση... Ένας νέος άνθρωπος που δεν τον κυνηγεί κανείς, αποφασίζει να βρει την ελευθερία του μέσω της φυλακής, πληρώνοντας το τίμημα της πράξης του.

– **Έχει πολιτική διάσταση η ταινία;**

– Αναμφίβολα. Σκοτώνουν οι ηγέτες του κόσμου χιλιάδες ανθρώπους, προσεδιασμένα, εν ψυχρώ και δεν έχουν ίχνος ενόχης. Κι έρχεται ένας αφανής Έντουαρτ, ο οποίος κάνει ένα φόνο εν βρασμό ψυχής και επιστρέφει για να πληρώσει το τίμημα, πνιγμένος στις ενόχες. Αυτή η κραυγή, αυτό το μήνυμα, έχει οικουμενική σημασία.

– **Η ταινία είναι και ψυχογράφημα.**

– Ναι. Ο ήρωας ξεκινάει από την κόλαση και περνά στο καθαρτήριο για να κατακτήσει τον παράδεισο. Τέτοια θέματα με ενδιαφέρουν.

– **Ποιο είναι το στοιχείμά σας;**

– Το στοιχείμα με τον εαυτό μου είναι κάθε ταινία να είναι ένα βήμα μπροστά, όχι μια επανάληψη.

– **Μήπως το κοινό προτιμά τις ανώδυνες ταινίες;**

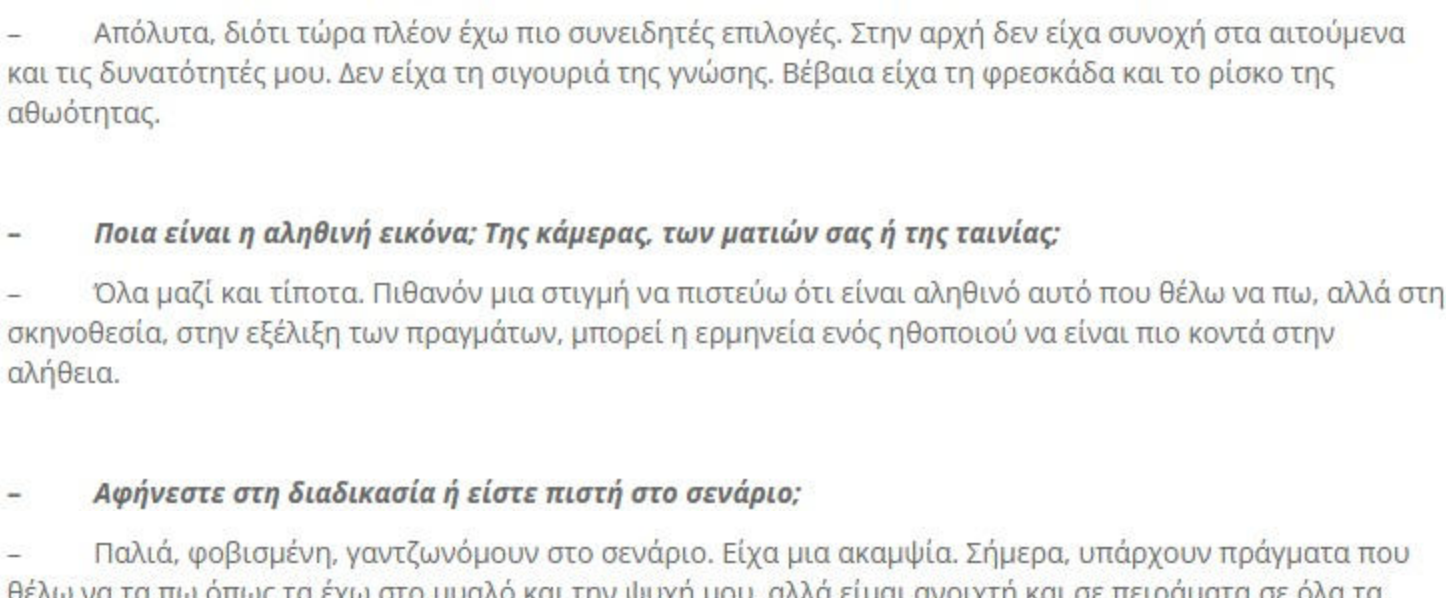
– Μπορεί να καίεται ο κόσμος γύρω σου και ως δημιουργός να σφουρίζεις αδιάφορα; Πιστεύω πως μια καλή ταινία, βρίσκει πάντα το κοινό της.

– **Γιατί επιλέξατε άγνωστο ηθοποιό ως κεντρικό ήρωα;**

– Ο κεντρικός ήρωας έπρεπε να είναι άγνωστος Βαλκάνιος ηθοποιός. Πήρα το ρίσκο και μετά από εξαντλητικές πρόβες, στήριξα την ταινία πάνω στον Εσρέφ Ντουρμίσι. Ο Γερμανός συμπρωταγωνιστής, ο Αντρέ Χένικε είναι πολύ γνωστός. Έπαιξε στην «Πτώση του Χίτλερ» και στην τελευταία ταινία του Κόπολα «Νιότη χωρίς νιότη».

– **Τι απεύχεστε μετά την τελευταία σας ταινία;**

– Η επόμενη ταινία μου να μην αντιμετωπίσει τον Γολγοθά της αναζήτησης κεφαλαίων και της οικονομικής στήριξης. Είναι παράλογοι αυτός ο αγώνας, όταν έχεις έργο επενδύσιμο, όταν παίρνεις βραβεία και πηγαίνουν καλά οι ταινίες σου.

– **Πώς στραφήκατε στη σκηνοθεσία;**

– Από δέκα χρονών ήμουν παραμυθού, διάβαζα ένα βιβλίο, ζωγράφιζα και μου άρεσε να γράφω ιστορίες. Στα δεκατέσσερα μου ήθελα να το σκάσω από το σπίτι να γίνω ηθοποιός. Έπαιρνα άρθρα του Μπιωντέλι, τα διάβαζα και υποδούμουν. Όταν είπα στους γονείς τι θέλω, η αντίδραση ήταν αρνητικότερη.

– **Και πώς φτάσατε στην Αρχιτεκτονική;**

– Σπούδασα Αρχιτεκτονική για να ικανοποιήσω την οικογένεια, τελείωσα, εργάστηκα έξι μήνες και θέλοντας να κατακτήσω την ελευθερία που δεν είχα στην Αθήνα, αποφάσισα να φύγω στο εξωτερικό. Είπα ψέματα ότι θα πήγαινα για μεταπτυχιακό στο Βερολίνο. Μπήκα στην Ακαδημία κινηματογράφου, την τελείωσα και άρχισα η περιπέτεια.

– **Σας καλύπτει εκφραστικά η σκηνοθεσία;**

– Τις δυνατότητες, διότι τώρα πλέον έχω πιο συνειδητές επιλογές. Στην αρχή δεν είχα συνοχή και αιτιώμενα και τις δυνατότητές μου. Δεν είχα τη γιγούριά της γνώσης. Βέβαια είχα τη φρεσκάδα και το ρίσκο της αθωότητας.

– **Ποια είναι η αληθινή εικόνα; Της κάμερας, των ματιών σας ή της ταινίας;**

– Όθλα, μαζή και εξέλιξη. Πιθανόν μία στιγμή να πιστεύω ότι είναι αληθινό ενώ είναι που θέλω να πω, αλλά στη σκηνοθεσία, στην επίτευξη των προγράμτων, μπορεί η ερμηνεία ενός ηθοποιού να είναι πιο κοντά στην αλήθεια.

– **Αφήνεστε στη διαδικασία ή είστε πιστή στο σενάριο;**

– Παλιά, φοβισμένη, γαντζωνόμουν στην ψυχρή μου, είχα μια ακαμψία. Σήμερα, με περισσότερα πράγματα που θέλω να τα πιω όπως τα έχω στο σκάσω από την πολυπρόσωπη οικογένεια των συντελεστών της παραγωγής, βρίσκομαι καλύτερα και αποφάσισα ότι κάνω, να το κάνω όσο καλύτερα μπορώ, χωρίς να περιμένω τίποτα από κανέναν.

– **Κινητήριες δυνάμεις;**

– Οι θεμελιώδεις. Ο έρωτας κι ο θάνατος. Είναι κινητήρια δύναμη.

– **Γιατί;**

– Διότι γεννήσα, προσπάθειες να μεγαλώσεις, να ωριμάσεις και τότε έρχεται ένα τέλος. Το θεωρώ πολύ άδικο αυτό.

– **Υπάρχει εναλλακτική πρόταση;**

– Θα μπορούσε να γεννιόμαστε ώριμοι και να πεθαίναμε παιδιά χωρίς την αγωνία της γνώσης... Ουτοπία.

– **Με το πέρασμα του χρόνου, νέες αξίες ζωής;**

– Αλλάζει ίσως ο τρόπος προσέγγισης, η φόρμα. Όχι όμως οι αξίες. Με το πέρασμα του χρόνου όμως, παίρνω ρίσκα. Είναι μια αποδόμηση φόβου αυτό...

– **Με το τέλος των γυρισμάτων;**

– Όταν τελειώνει το γύρισμα «πέφτω στη μαύρη τρύπα», έτσι λέγαμε στη Γερμανία. Αυτό έχει στοιχεία κατάθλιψης, μοναξιάς. Από την πολυπρόσωπη οικογένεια των συντελεστών της παραγωγής, βρίσκομαι ξαφνικά μόνη στο μοντάζ.

– **Ανασφάλεια;**

– Όχι ακριβώς. Απλά, τελειώνοντας μια ταινία, ξέρω ότι θα μπορούσα να έχω κάνει κάτι καλύτερο. Τη στιγμή που κάνουμε κάτι, αυτό μπορούμε, αυτό είμαστε. Το έχω αποδεχτεί.

– **Τελειώνοντας η τελευταία ταινία;**

– Ένιωθα ότι είμαι πολύ κοντά σε αυτό που ήθελα να κάνω.

– **Τι σημαίνουν τα βραβεία;**

– Κάποτε ήταν κάτι σημαντικό. Σήμερα εργαλείο, που διευκολύνει το δρόμο για την επόμενη ταινία.

– **Δεν υπάρχει αίσθηση ανταμοιβής;**

– Υπάρχει. Μην ξεχνάμε όμως, ότι υπήρξαν κατά καιρούς σημαντικές ταινίες που δεν εκτιμήθηκαν και δεν βραβεύτηκαν. Υπάρχουν πάντα δημιουργοί με σημαντικά έργα, το οποίο τους αναγνωρίστηκε στην εποχή τους κι ας ήταν ιδιοφυείς.

– **Τι είναι σημαντικότερο για σας τελικά;**

– Να ταξιδεύουν οι ταινίες μου, να έρχονται σε επαφή με άλλους δημιουργούς, όπως συμβαίνει στα διεθνή φεστιβάλ, να συζητηθούν. Είναι σημαντικότατο αυτό το ταξίδι.

– **Σημαδιακές στιγμές;**

– Στην πρώτη μου ταινία η δονούσα, πρῶι, πρώτη μέρα γυρισμάτων. Θυμάμαι τον αγώνα που έκανα για να αποφασίσω αν θα έβαζα κραγιόν. Αναρωτιόμουν, αν το βάλω, θα με αποδεχτούν συνεργείο και ηθοποιοί; Τελικά το έβαλα. Κι από τότε δεν υπάρχει μέρα που να σκηνοθετώ χωρίς κραγιόν.

– **Τι συμβολίζει αυτό;**

– Ήταν το πρώτο βήμα, να είσαι αφεντικό σε ένα κατεξοχῆν αντρικό επάγγελμα χρησιμοποιώντας ένα γυναικείο σύμβολο, τσιφας...

– **Το ότι είστε γυναίκα, επηρέασε;**

– Η σκηνοθεσία είναι δύσκολη, είτε είσαι άντρας, είτε γυναίκα.

– **Επαγγελματική απογοήτευση;**

– Όσοι έκαναν την Θεσσαλονίκη και μεταβίβησαν στο Διεθνές φεστιβάλ τους λογάκια της Ελβετίας. Η ίδια στον Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης αντιμετώπιζα ως δημοσιογράφος, ασχολείται κυρίως με την Ποίηση. Έχει εκδώσει είκοσι τέσσερα βιβλία και μετείχε σε τέσσερα συλλογικά. Έργα του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, ρωσικά, γαλλικά, γερμανικά, ιαπωνικά, τσεχικά.

– **Χαρά;**

– Η μεγαλύτερη όταν πέρασα στην Ακαδημία Κινηματογράφου στο Βερολίνο. Όπου από οχτακόσιους ανθρώπους που διαγωνίστηκαν από όλο τον κόσμο, ήμουν στους δεκατρις που πέτυχαν. Καθημερινή μου χαρά, η παρουσία των ελαχίστων, αλλά καλών φίλων μου.

– **Διεκδίκηση;**

– Είμαι απόλυτα διεκδικητική στη δουλειά μου. Όταν θέλω κάτι πραγματικά, το πολεμάω μέχρι τέλος. Αν δεν το πετύχω, λέω δεν τα κατάφερα, αλλά το πάλεψα.

– **Χιούμορ;**

– Το εκτιμώ πολύ. Δεν ξέρω αν το διαθέτω, αλλά αυτοσαρκασμό έχω μπόλικο.

– **Ενοχές;**

– Όχι πια. Αυτοκριτική για λάθη που έκανα να.

– **Ο χρόνος;**

– Με ωριμάζει. Δεν μου φτάνει... θέλω να διαβάσω πολλά βιβλία, να κάνω πολλά ταξίδια, ταινίες. Δε μου φτάνει ο χρόνος. Η τελευταία μου ταινία, πήρε πέντε χρόνια. Τελειώνεις κάτι που άρχισες την παραγωγή του προ πενταετίας και ήδη είσαι αλλού...

– **Η απώλεια;**

– Φόβος. Συναισθηματικό κενό. Νοσταλγία. Την αποδέχομαι και δουλεύω μαζί της. Παλιά με αδρανοποιούσε. Με καθήλωνε. Τώρα γίνεται αφετηρία εκκίνησης.

– **Γελοιοποίηση;**

– Ναι. Κρίνοντας πράξεις μου εκ των υστέρων.

– **Γενναιοδωρία;**

– Την έχω και τη ζητώ. Είναι καθοριστικό, κορυφαίο στοιχείο στις σχέσεις μου με τους άλλους.

* **Βιογραφικό:** <http://www.angelikiantoniou.com/el/bio>

* Ο Γιώργος Δουατζής (www.douatzis.gr) γεννήθηκε στην Αθήνα, σπούδασε κοινωνιολογία-οικονομία, βιοποριστική ως δημοσιογράφος, ασχολείται κυρίως με την Ποίηση. Έχει εκδώσει είκοσι τέσσερα βιβλία και μετείχε σε τέσσερα συλλογικά. Έργα του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, ρωσικά, γαλλικά, γερμανικά, ιαπωνικά, τσεχικά.